

Софийски университет „Св. Климент Охридски“

Исторически факултет

Катедра „Архивистика и методика на обучението по история“

„Историческото образование“ (конкурс за докторант)

1. Проблемите на образованието в историографията. Основни изследвания и постижения.
2. Българското образование през Възраждането: етапи, идеи, организация. Ролята на личността – будителите: П. Хилендарски, С. Врачански, д-р П. Берон, Н. Рилски и др. Идеите за историята и първите учебници по история.
3. Формиране на българската интелигенция в чужди училища и университети в рамките на Османската империя и извън нея до Освобождението
4. Образованието в Княжество България и Източна Румелия. Първи законодателни актове и организация на учебното дело. Ролята на К . Иречек и К . Величков. Продължаване на възрожденската традиция в обучението по история.
5. Развитие на българското образователно дело след Съединението до Балканските войни. Приемане на цялостни образователни закони (1891; 1909 г.). Ролята на Г. Живков, Иван Шишманов, Н. Мушанов. Подкрепа на образователното дело в Македония и Одринска Тракия и ролята на държавата и Екзархията.
6. Университетът – създаване и задачи. Мястото му в българския обществен, културен и политически живот.
7. Формиране на българската следосвобожденска интелигенция в чужди висши училища и нейния принос за развитието на родното образование и култура.
8. Място и роля на учителите в обществения и културния живот на страната. Цели на историческото образование и търсене на самостоятелни модели.
9. Българското образование в периода 1918 – 1944 г: Реформаторската дейност на

БЗНС в образованието – Законът Омарчевски. Промените през 1924 г. Тенденции към централизация (1939 – 1944 г.). Нови перспективи пред историческото образование след II национална катастрофа.

10. Развитие на образователното дело в периода 1944 – 1989 г.: политически и идеологически промени. Налагане на съветския модел. Идеологизация на историческото образование. Учебни програми и цели.

11. Демократичните промени след 1989: пътят на реформата. Проблеми и перспективи пред българското образование. Историческото образование в новия контекст на демократичните промени. Новата учебна документация от 2000 – 2001 г.: промяна в целите и учебното съдържание.

ЗАБЕЛЕЖКА:

На изпита кандидатите разработват проблем върху една от посочените теми, която може да се различава от формулираната в конспекта. На устния изпит се задават два въпроса – първият върху материала от конспекта, а вторият представлява проект за дисертационен труд: тема, обосновка, хронологически обхват, историографски преглед, документална база.

Библиография

1. Аретов, Н. Българското възраждане и Европа. С., 1995.
2. Атанасов, Ж. История на българското образование. С., 1975
3. Божинов, В. Българската просвета в Македония и Одринска Тракия (1878-1913 г.). С., 1982.
4. Бояджиева, П. Раждането на университета. Изд. "Критика и хуманизъм". С., 1992.
5. Бояджиева, П. Университет и общество: два социологически случая. С., 1998.
6. Велев, Ал. Просветна и културна политика на правителството на Александър

Стамболийски. БЗНС, С., 1980.

7. Генчев, Н. Българската култура XV– XIX в. Унив. изд., „Св. Кл. Охридски“. С., 1988.

8. Генчев, Н. Българска възрожденска интелигенция. Унив. изд., „Св. Кл. Охридски“. С., 1991.

9. Данова, Н. Българските учебници през епохата на утвърждаването на националната идентичност и образите на „другите“. – В: Аретов, Н.(съст.): Да мислим Другото – образи, стереотипи, кризи XVIII – XX в. С., 2001, с. 326-341.

10. Данова, Н. Българските студенти в Атинския университет през XIX в. – В: Университетът и младите на Балканите. Благоевград, 2000, с. 184 – 194.

11. Даскалов, Р. Българското общество 1878-1939. Т. 2. Население. Общество. Култура. ИК „Гутенберг“, С., 2005, 575 с.

12. Даскалова, Кр. Българският учител през Възраждането. Унив. изд., „Св. Кл. Охридски“. С., 1997.

13. Димитров, А. Училището, прогресът и националната революция. БАН. С., 1987.

14. Еленков, Ив. Културният фронт. Сиела. С., 2012

15. Колева, Д., Ив. Еленков. Промените в българската историческа наука след 1989 г.: очертания и граници.– В: Балканският XIX век. Други прочити. Съст. Д. Мишкова. Рива, С., 2006, с. 28 – 81.

16. Еничарова, Е. Образованието в програмите на политическите партии в България – история и съвременност. С., 2002.

17. Еничарова, Е. Училищно законодателство. С., 2004.

18. Жечев, Н. Букурещ – културно средище на българите през Възраждането. БАН. С., 1991.

19. Запрянова, А., Б. Нягулов, И. Марчева (съст.): Историческата наука в България – състояние и перспективи. С., 2006.

20. Зидарова, Л. Държавната политика и стипендиите (1885-1918). – В : Елка

Дроснева (съст.) Дарителите Евлогий и Христо Георгиеви. С., 1998, с. 183-201.

21. Илчев, И., П. Митев. Докосвания до Америка (XIX – нач. на XX в.). С., 2003.

22. История на българите. Т. III. От Освобождението (1878) до края на Студената война. Авт. колектив (В. Танкова, Г. Марков, Е. Калинова и др.). Изд. Труд. С., 2009